

NOVETATS

- LORENTE Vivó, Òscar: *Goll*. Girona: CCG Edicions, 2006.
- LORENZO, Aida; LLORENS, Esther: *Dones republicanes*. Girona: CCG Edicions, 2006.
- MORAN, Jacques; CAPELLA, Anna: *Happy days*. Girona: Consorci del Museu de l'Empordà, 2007. 31 p.
- MORET, Rosa Maria; SERNA, Erika: *Rabós d'Empordà*. Girona: Diputació de Girona, 2006. 96 p.
- OLIVA i PRAT, Isabel: *Col·leccionista de tardes*. Girona: CCG Edicions, 2006. 78 p.
- PAIROLÍ, Miquel: *Exploracions*. Girona: CCG Edicions, 2006. 220 p.
- PIÑERO SUBIRANA, Albert [et al.]: *Antologia de textos i exercicis per a la filosofia a Baxillerat*. Girona: Universitat de Girona, 2006. 322 p.
- PORTELL RIFÀ, Joan: *Els camins de l'alba: Alt Empordà*. Barcelona: Alpina-Geoestel, 2006. 46 p.
- RASICO, Philip D.: *El català antic*. Girona: CCG Edicions, 2006. 470 p.
- RICART, Miquel: *Ante la manifestación de la existencia*. Girona: CCG Edicions, 2006. 100 p.
- ROLDOS i SOLER, Agustí: *Sant Feliu de Guíxols: Pinzellades, fantasies i membrances*. Girona: Agustí Roldos, 2006. 268 p.
- SIQUÈS i REIG, Pere: *La boca: refranys, acudits i parèmies*. Girona: CCG Edicions, 2006. 68 p.
- SOLÀ, Josep: *A l'ombra del cirerer*. Girona: CCG Edicions, 2006. 76 p.
- TARRIDA, Quim: *Subherois*. Girona: Fundació Espais d'Art Contemporani, 2006. 30 p.
- TIMONEDA, Carme: *La senzillesa d'aprendre: Una visió pràctica de les dificultats d'aprenentatge*. Girona: CCG Edicions, 2006. 87 p.
- VÀZQUEZ, Eva [text]; OLIVERAS, Josep M. [fotografies]: *Girona: Les portes del Call*. Girona: Ajuntament de Girona, 2006.
- VERDAGUER i TURRÓ, Miquel: *Carles Rahola i Serra-Hunter, una amistat intel·lectual*. Girona: CCG Edicions, 2007. 202 p.

havia conegut, i a qui dedica l'obra. Als qui no som escallencs, ens interroga sobre la salut cultural i democràtica dels nostres pobles; sobre el paper que han de tenir avui els professionals de la cultura, entre els quals s'hi inclouen els mestres; i sobre la necessitat de fer una història més representativa, més completa i més justa.

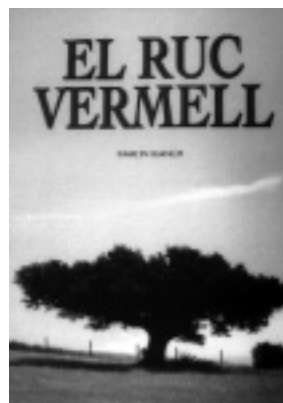
Xavier Besalú

Una vida normal, una narració interessant

BLANCH POMAR, Ramon.
El ruc vermell.
 Editorial Pal Verd.
 Palahí Arts Gràfiques.
 Girona, 2006.

Tot i que és ben conegut que els advocats són gent de lletres i, per tant, inclinats al conreu de la literatura, no coneixíem fins ara cap vel·leïtat creativa, en aquest sentit, de Ramon Blanch. I vet aquí que el lletrat barceloní, resident a Girona i amb despatx també a Lloret, ens ofereix de cop i volta *El ruc vermell*, un llibre que estaria dins del gènere de l'autobiografia o de les memòries però que, quan hom s'endinsa en la seva lectura, hom s'adona que, realment, va molt més enllà. L'autor parteix de la proposta d'una colla d'antics companys d'estudi que li suggereixen que reculli l'anecdotari de temps passats. I Ramon Blanch, quan

comença a fer-ho, observa que, si hi dóna un contingut més ambiciós, tindrà una excusa per valorar i analitzar el temps i les experiències viscudes, a nivell més general. I agafa, com a eix vertebrador, tota la seva vida. Blanch, però, a través de la narració, vol fer subtilment una mena de pedagogia que indueixi tothom a reflexionar, mirant el que passa en una vida aliena. L'explicació és clara, amena, suggeridora, portada a la pràctica sempre amb una gran objectivitat, amb una sinceritat evident, amb l'exaltació implícita, però ponderada sempre, dels valors de la persona i de la família, la qual cosa vist com està, en molts casos, la societat d'avui, esdevé una alenada d'aire fresc que per si mateixa justificaria el llibre. Però, a més, l'autor ens mostra la voluntat de convertir aquesta vida en un servei –Blanch ha estat un home compromès amb moltes associacions, especialment del món de l'ensenyament, de la política, de la religió– i, sobretot, les ganes de trobar-hi un sentit

de més volada. Com a conseqüència d'aquest interès, l'autor reflexiona de tant en tant sobre temes transcendents i, honestament, ens dóna a conèixer com la seva preocupació constant es canalitza, finalment, en 1993, quan s'enquadra dintre d'un col·lectiu confessional concret. L'autor ha editat el llibre en versió catalana i en versió castellana i, sobretot, amb finalitats benèfiques, i això també és un punt més a tenir en compte.

Joan Domènech Moner

Reivindicació d'un arqueòleg

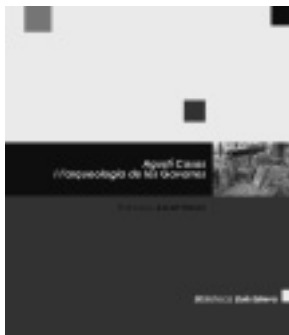
AICART HEREU, Francesc.

Agustí Casas i l'arqueologia de les Gavarres.

Consorci de les Gavarres.
 Premi Joan Xirgo XIV, 2004.
 Biblioteca Lluís Esteva.

El dia 11 de novembre de l'any passat es va celebrar a Romanyà de la Selva el lliurament dels Premis les Gavarres 2006, convocats pel Consorci de les Gavarres, i la presentació del quart número de la Biblioteca Lluís Esteva, *Agustí Casas i l'arqueologia de les Gavarres*, guanyador del Premi Joan Xirgo XIV del 2004. Aquesta beca vol premiar la millor proposta d'estudi sobre aspectes relacionats amb les Gavarres.

El guanyador va ser Francesc Aicart Hereu, arqueòleg i investigador guixolenc que, fruit d'un labo-

riós treball de recerca històrica de l'arqueologia catalana i dels seus protagonistes durant el segle XIX i el primer quart del segle XX, ens descobreix la figura d'Agustí Casas i Vinyas i la recerca arqueològica al massís de les Gavarres.

Durant uns anys en què l'erudició era la pràctica habitual de la burgesia espanyola i catalana, Agustí Casas i Vinyas (1868-1941), membre d'una il·lustre família de Sant Feliu de Guíxols, formà part —com a arqueòleg, erudit i home il·lustrat del seu temps— dels protagonistes principals de l'origen de l'arqueologia a les Gavarres. Així, el trobem al costat de personatges rellevants de l'arqueologia com Pere Bosch i Gimpera, Joaquim Botet i Sisó, Lluís Pericot i el mateix Lluís Esteve.

Fou un gran divulgador del patrimoni cultural i natural dels massís i de l'Ardenya. Corresponsal i col·laborador del Servei d'Investigacions Arqueològiques que dirigia Bosch i Gimpera el 1915, va participar en les excavacions del menhir del Mas de la Font, de les Pedres Dretes del

Mas Lloveras i del dolmen del Mas Bousarenys, entre altres, i fou qui primer donà a conèixer el monument megalític de la Cova d'en Daina, l'any 1894.

L'autor del treball no deixa d'investigar i descobrir cap aspecte d'aquest personatge clau, així com dels descobriments i excavacions arqueològiques on va participar. Finalment, en forma d'apèndix, trobem un interessant epistolari inèdit dels més importants arqueòlegs catalans de l'època.

El llibre, doncs, amb un encertat pròleg i una emotiva dedicatòria, descobreix un arqueòleg que cal col·locar en la mateixa galeria on trobem els principals protagonistes de l'origen de l'arqueologia del nostre país.

Joan Vicens i Tarré

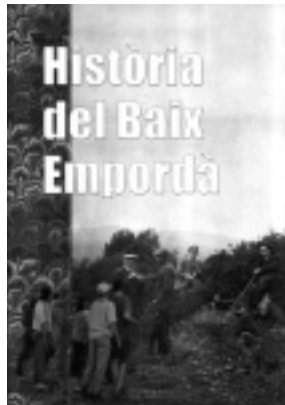

L'ombra allargada de Pella i Forgas

SAURÍ, M. Concepció;
SOLER, Santi (coord.).

Història del Baix Empordà.
Diputació de Girona.
Girona, 2006.
917 pàgines.

Ha aparegut el quart volum de la col·lecció d'històries comarcals de la Diputació de Girona, dedicat al Baix Empordà. Hi ha treballat un bon equip d'historiadors locals, molts de la mateixa comarca. Alguns són directors de museus municipals i

arxivers, com també ho són els coordinadors de l'obra, Santi Soler i M. Concepció Saurí. El volum segueix el mateix esquema que els números anteriors: un descabellament cronològic —no hauria de ser necessàriament així— barrejat amb petites col·laboracions temàtiques, on cada autor aporta el seu toc personal, manifestació de les seves preferències historiogràfiques. Com en altres ocasions, el llibre es clou amb un útil recull bibliogràfic i de referències, dins un apèndix que també inclou una selecció de textos que resulta especialment interessant pel que fa a període medieval i modern. L'obra neix amb voluntat de síntesi dels estudis locals i de divulgació alhora, però em consta —val la pena esmentar-ho— que alguns dels autors també ho han aprofitat per afegir-hi noves recerques.

Sis llargs anys després de l'aparició del primer volum dedicat a l'Alt Empordà s'assoleix, doncs, una fita important: la superació de la

vella i clàssica *Historia del Ampurdán* (1883) de Josep Pella i Forgas, el precursor de les històries comarcals, encara que sigui al preu de dividir un Empordà que per a èpoques reculades potser hauria preferit una concepció unitària. Una imposició, doncs, de l'actual divisió comarcal.

Un cop més, la idoneïtat de l'àmbit comarcal com a «marc d'anàlisi històrica» es presta a ser posada en dubte. Si Agustí Alcoberro ens parla d'una «comarca per definir» (p. 299) durant els segles moderns, als medievalsistes Elvis Mallorquí i Xavier Soldevila els resulta «ben complicada la tasca d'escriure la història de les terres que ara formen la comarca del Baix Empordà en el període medieval» (p. 143). No cal dir que s'esforcen a justificar-ho, encara que sigui amb criteris paisatgístics i demogràfics. Crec que se'n surt millor l'historiador Genís Barnosell, que ens recorda, parafrasejant Jesús Burgueño, que l'actual Baix Empordà va néixer en gran mesura, com a partit judicial, l'any 1834.

Amb tot, tinc la confiança que, un cop acabada, la col·lecció —amb només els volums de la Garrotxa i la Selva s'aconseguirien completar les històries comarcals de la vegueria de Girona— adoptarà un valor afegit de conjunt, atesa la riquesa d'enfocaments que els diferents autors aporten